

۱۳۵۰۹۳۸

به نام خداوند بخشنده مهربان

آرایه‌های ادبی آسان

(کتابچه شعر، بیان و حدیث)

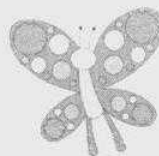
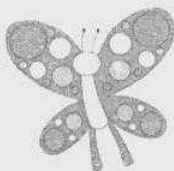
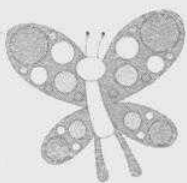
نظری (رشته ادبیات) و علمی (انسانی)

سال سوم دبیرستان - دوره دوم

گروه مؤلفان

انتشارات تیدکان

عنوان و پدیدآور: آرایه های ادبی آسان (قالب های شعر، بیان و بدیع)

/ نویسنده: گروه مؤلفان

مشخصات نشر: تهران: تیرگان، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۸۰ص

شابک: ۹-۱۴۵-۳۲۴-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا مختصر

شناسه اقروده: انتشارات تیرگان

شماره کتابشناسی ملی: ۳۴۹۲۱۱۵

انتشارات تیرگان

تهران، صندوق پستی: ۱۱۴-۱۷۱۸۵، تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۱۳۰۵۱ و ۰۲۱-۹۱۲۶۱۱۱۵۱۲

Email: tati_pub@yahoo.com/ www.tirganpub.ir

آرایه های ادبی آسان

(قالب های شعر، بیان و بدیع)

مؤلفان: سامیه نظری، نگار خورشیدی، شهریانو اورنگیان، لعبت حبیبی،

مریم ولیان، مریم آذری، صدیقه سمیعی زاده

طراح جلد: مریم میرحسینی مطلق

لیتوگرافی صدف • چاپ خانه حیدری • صحافی حیدری

نوبت چاپ: ۱۳۹۵ • شمارگان ۱۰۰۰ نسخه شماره نشر ۳۵۶

شابک: ۹-۱۴۵-۳۲۴-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

پیش‌گفتار

همه ما بر این باوریم که امروزه برای دستیابی به اهداف آرمانی آموزش می‌بایست از تازه‌ترین شیوه‌های تدریس بهره بگیریم و آن را به بهترین شکل در محیط‌های آموزشی ارائه دهیم. ایجاد انگیزه و علاقه در میان دانش‌آموزان به خودی خود شکل نمی‌گیرد. استفاده از شیوه‌های سنتی و تک بُعدی نیز نه تنها سبب انگیزه و علاقه نمی‌شود که در بیشتر مواقع سبب دلزدگی و بی‌زاری دانش‌آموزان از یادگیری می‌شود. شاید بهترین راه برای ایجاد انگیزه و علاقه در میان دانش‌آموزان، بهره‌گیری از شیوه‌های تدریس فعال چون بحث گروهی، بهره‌گیری از وسایل و ابزارهای کمک آموزشی مانند تصاویر، فیلم، نوار صوتی و... است.

بسیاری از معلمان فرهیخته ما علاوه بر یاد به تدریس به شیوه‌های نوین دارند، اما به دلیل حجم زیاد کتاب و فرصت کمی که در اختیارشان گذاشته شده است، توانایی بهره‌گیری از تدریس به شیوه‌های نوین را ندارند.

کتاب «آرایه‌های ادبی آسان» در واقع به منظور رفع کربس این مشکل اساسی تألیف شده است تا از این طریق مسائل مهم و زیربنایی درس آرایه‌های ادبی، آسان‌تر به دانش‌آموزان انتقال یابد.

در این کتاب، در آغاز نکته‌های مهم درس آورده می‌شود. سپس راه یادگیری بیشتر دانش‌آموزان، چند نمونه خارج از کتاب آورده می‌شود و نکته‌های مهم آن توضیح داده می‌شود. پس از آن، خودآزمایی به همراه پاسخ و توضیح لازم می‌آید.

به منظور آشنایی دانش‌آموزان با شیوه امتحانات نهایی، درس به درس به معنی سوالات امتحانات نهایی با پاسخ و توضیح کامل بیان می‌شود. در پایان، پرسش‌های چهارگزینه‌ای (تستی) به صورت درس به درس، به همراه پاسخ آورده می‌شود. بیشتر این پرسش‌های چهارگزینه‌ای، برگرفته از کنکور سراسری و آزمون‌های معتبر است.

هرچند این اثر، سرشار از کمی‌ها و کاستی‌هاست، اما از دوستان فرهیخته و ادب به انتظار داریم که بر ما منت بگذارند و آن کمی‌ها و کاستی‌ها را به ما گوشزد کنند تا از این طریق آنها را برطرف کنیم.

با سپاس

گروه مؤلفان

فهرست

درس ۱۷: موازنه و ترمیم ۱۰۸	بخش اول: مقدمات ۷
جناس ۱۱۱	درس ۱: آشنایی با چند اصطلاح ۸
درس ۱۸: جناس تام ۱۱۶	درس ۲: وزن، اصلی ترین عامل موسیقی شعر ۱۴
جناس ناقص افزایشی ۱۲۰	بخش دوم: قالب‌های شعر فارسی ۲۱
درس ۱۹: اشتقاق ۱۲۷	درس ۳: قصیده، مثنوی، مثنوی ۲۲
درس ۲۰: مراعات تطبیح ۱۳۱	درس ۴: قطعه، ترجیع بند، ترکیب بند ۲۷
تلمیح ۱۳۳	درس ۵: مسمط، مثنوی ۳۲
درس ۲۱: تضمین ۱۳۸	درس ۶: رباعی، دوبیتی، پند، پند ۳۷
تضاد ۱۴۰	درس ۷: مستزاد، شعر نیمایی ۴۲
درس ۲۲: تناقض ۱۴۵	بخش سوم: بیان ۴۶
حسن آمیزی ۱۴۷	درس ۸: تشبیه ۴۸
درس ۲۳: ایهام ۱۵۲	درس ۹: تشبیه بلیغ ۵۴
ایهام تناسیب ۱۵۴	درس ۱۰: استعاره مُصرَّحه (آشکار) ۶۰
درس ۲۴: لفظ و نشر ۱۶۰	درس ۱۱: استعاره مکتبه، شخصیت بخشی ۶۸
عراق ۱۶۲	(تشخیص) ۶۸
درس ۲۵: حسن تعلیل ۱۶۷	درس ۱۲: حقیقت و مجاز ۷۶
نمونه سؤالات امتحان نهایی ۱۷۲	درس ۱۳: علاقه‌های مجاز ۸۲
	درس ۱۴: کنایه ۸۸
	بخش چهارم: بدیع (آرایه‌های لفظی، آرایه‌های
	معنوی ۹۳
	درس ۱۵: موسیقی درونی (لفظی) و معنوی شعر ۹۴
	واج آرایه (نغمه حروف) ۹۴
	تکرار ۹۵
	درس ۱۶: سجع ۱۰۰